

Handläggare
Arnell David
Malmberg Jan

Datum
2016-11-21

Diarienummer
KSN-2016-2183

Kommunstyrelsen

Gemensam internbank för Uppsala kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att samordna Uppsalahem AB och Uppsala kommuns finansiering enligt föredragningen, samt

att utöka Uppsala kommuns certifikatsprogram till 5 000 mnkr och obligationsprogram till 8 000 mnkr för att skapa förutsättningar för att all upplåning ska kunna ske genom Uppsala kommun.

Ärendet

Sedan 2005 sker kommunens och de kommunala bolagens upplåning via en gemensam internbank inom finansförvaltningen på kommunledningskontoret. Internbanken administrerar även det kommungemensamma koncernkontot där bolagen och kommunen placerar/belastar tillfälliga överskott/underskott för att optimera likviditetsflöde och minimera räntekostnader i koncernen. Uppsalahem har hitintills undantagits från den kommungemensamma internbankens verksamhet. Bolagen följer den koncerngemensamma finanspolicyn, deltar i kommunens koncernkonto och använder de finansiella tjänster som är gemensamt upphandlade.

Uppsalahem har idag en merkostnad i form av högre ränta på de lån de tar upp på marknaden. Genom att lösa Uppsalahems externa upplåning genom internbanken i Uppsala kommun kan räntorna sänkas för upplåningen. Genom det marknadsmässiga tillägg som internbanken gör erhåller Uppsalahem räntor som är lika eller lägre än idag. Den merkostnad som betalades till marknaden i form av högre ränta stannar i Uppsala kommun genom det marknadsmässiga tillägg som görs vid vidareutlåningen från internbanken. En sådan finansieringsstruktur fordrar således en gemensam internbank.

Föredragning

Huvudargumenten för internbanken har varit ekonomiska, men även administrativa vinster. Den merkostnad som bolagen skulle ha drabbats av vid upplåning i eget namn har hamnat i kommuns kassa istället för hos banker och placerare på marknaden. Internbankens externa

låneskuld uppgår till ca 6 800 mnkr. Uppsala kommuns upplåning sker idag genom Kommuninvest, certifikats- och obligationsmarknaden. Certifikatsprogrammet uppgår till 1 500 mnkr och obligationsprogrammet till 5 000 mnkr. Uppsala kommun har tilldelats kreditbetyget AA+ av kreditvärderingsinstitutet Standard and Poor's. Kreditbetyget ligger till grund för kommunens upplåningskostnader. Kreditbetyget AA+ ger 0,2 procent i lägre upplåningskostnader för kort upplåning jämfört med en låntagare med betyget AA-. För lång upplåning är kostnaden ca 0,30 procent lägre för en låntagare med kreditbetyget AA+ jämfört med AA-. Upplåningskostnadsdifferensen mellan AA+ och AA- kan variera över tid. Uppsala kommun har bankkontokrediter på totalt 2 000 mnkr.

Uppsalahem har en egen internbank och den externa nettolåneskulden uppgår till ca 6 000 mnkr. Den totala låneskulden är uteslutande upplånad i eget namn. Bolaget finansieras genom banklån, certifikats- och obligationsmarknaden. Certifikatsprogrammet uppgår till 3 800 mnkr. Uppsalahem har upplånat 2 800 mnkr genom obligationer men har inget obligationsprogram uppsatt. Bolaget har tilldelats kreditbetyget AA- av kreditvärderingsinstitutet Standard and Poor's, en nivå lägre än Uppsala kommun. Bolagets upplåningskostnad blir därmed högre jämfört med Uppsala kommun. Under antagandet att hälften av Uppsalahems upplåning är kort och hälften är lång betalar bolaget 0,25 procent i premie till marknaden för upplåningen i eget namn. Uppsalahem har garanterade kreditlöften på totalt 1 700 mnkr samt checkkrediter på 450 mnkr.

Vid ett samlande av all upplåning i en gemensam internbank kommer den externa upplåningen ske i Uppsala kommuns namn. Likt hanteringen för kommunens övriga majoritetsägda bolag, lånar kommunen kapitalet externt och vidareutlånar sedan kapitalet med en räntemarginal till Uppsalahem. Marginalen är marknadsmässig satt, differentierad för kort- och lång utlåning och ska högst motsvara Uppsalahems upplåningskostnad under eget namn.

Genom att Uppsala kommun lånar upp kapitalet stannar den merkostnad som Uppsalahem har för upplåning i eget namn inom kommunen istället för i marknaden. Uppsalahem får även möjlighet att ta del av ytterligare finansieringskällor som kommunen har aktiverat såsom Kommuninvest, ECP (Europeiskt CertifikatsProgram) och EIB (Europiska Investeringsbanken). Utöver de ekonomiska vinsterna skapar en gemensam internbank en effektivare samordning inom arbetet med administration, lån, likviditets- och riskhantering. Ett fördjupat samarbete och kompetensutbyte mellan finansavdelningarna ses också som positivt. För Uppsalahems finansiella planering och likviditetshantering finns ett behov att ha medarbetare på plats som ska samverka med den gemensamma internbanksfunktionen.

Vid ett samgående av internbankerna kommer den externa låneskulden successivt flyttas från Uppsalahem till Uppsala kommun. En förutsättning för att den externa finansieringen ska kunna ske i Uppsala kommuns namn är att låneprogrammen utökas. Uppsala kommun har ett certifikatsprogram på 1 500 mnkr och ett obligationsprogram på 5 000 mnkr. Uppsalahem har utestående obligationer till ett värde av 2 800 mnkr och ett certifikatsprogram på 3 800 mnkr. Uppsala kommuns certifikatsprogram bör därmed utökas till minst 5 000 mnkr och obligationsprogrammet till minst 8 000 mnkr. En större höjning kan erfordras beroende på ambitionen i investeringsplanerna.

I enlighet med Uppsala kommuns finanspolicy har de helägda bolagsstyrelserna ansvaret att tillämpa finanspolicyn samt att följa dess riktlinjer. De finansiella verksamheterna för bolagen, undantaget Uppsalahem, får endast ske visavi Uppsala kommun. Vid ett samgående av internbankerna kommer även Uppsalahems finansiella verksamhet ske visavi Uppsala kommun. Finanspolicyn kommer därför justeras i särskilt ärende.

Ekonomiska konsekvenser

Genom att den externa upplåningen sker genom Uppsala och att Uppsalahems lånestock på 6 000 mnkr successivt lånas upp genom den gemensamma internbanken bedöms den externa upplåningskostnaden kunna minska med 15 mnkr. Den sammanlagda besparingen kommer kommunen tillgodo på bekostnad av investerarna på penningmarknaden. Kostnadsbesparingar för reducerade bankkontokrediter bedöms också bli betydande. Uppsalahem kommer på sikt inte behöva något officiellt kreditbetyg. Arbetet och de kostnader kopplat till Standard and Poor´s kreditbedömning kommer således att utebli.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret